۴

شهریور ۱۳۶۲

. در انقلاب ما

. استراتژی و تاکتیک انقلابی

. رانت نفتی و سرمایه مالی

. نقش پرولتاریا

. حاشیه‌ئی بر یک انشعاب

. بررسی تاریخی روحانیت شیعه

. پایه‌های اجتماعی اقتصادی
سلطنت رضا شاه پهلوی

. یادداشتهای جنگل مازندران

. سرود بدرود با سازمان خاکستر

. اشعاری از برشت

www.hks-iran.com

ماهنامهٔ سوسیالیزم و انقلاب

شمارهٔ ۴

شهریور ۱۳۶۲

فهرست مطالب

		صفحه
چند کلام		۳
درانقلاب ما	ـ پیوند	۵
استراتژی وتاکتیک انقلابی	ـ ت . ث .	۹
رانت نفتی وسرمایهٔ مالی		۱۵
نقش پرولتاریا	ـ ارنست مندل	۲۰
حاشیه‌ای بریک انشعاب	ـ الف . ر.	۲۶
بررسی تاریخی روحانیت شیعه	ـ صادق	۲۹
پایه‌های اجتماعی ـ اقتصادی سلطنت رضا شاه پهلوی	ـ سلطانزاده	۳۷
ریشه‌های ستم‌کشیدگی زنان		۴۱
یادداشت‌های جنگل مازندران	ـ رضا آذری	۴۴
سرود بدرودبا سازمان خاکستر	ـ یوسف	۵۰
اشعاری ازبرشت		۵۱

آدرس ما :

برای مکاتبه ، برای کمک مالی

OLIVIER LE COUR
44, RUE DE PATAY
75013 PARIS FRANCE

بهاء معادل ۱۵ فرانک فرانسه

www.hks-iran.com

چند کلام

انتشار **سوسیالیزم و انقلاب**، پس از مدتی تأخیر، از سر گفته می شود.

در سه شماره ی قبل، قصد و نیت انتشار آن بازگو شده بود: درگیری در مسائل انقلاب و ضدانقلاب، احیاء روحیه انتقادی علمی در قبال گذشته و حال، راه یابی جهت یک فعالیت پیشرو، سوسیالیست و انقلابی، و تجدید سازماندهی برای انقلاب.

این که تاکجا این وظایف به نحو موفقیت آمیز پیش رفته، هنوز، بستگی به آینده دارد. به کارجدی، به ممارست مداوم کارخود و توجه به اشتباهات خود. ولی، کتمان نمی توان کرد که همین قدم اولیه معرف پیشروی در طرح و حل مسائل است. استقبال سوسیالیست های انقلابی از نشریه، و تشکل آنان به درجات گوناگون به گرد آن، خود برضرورت انتشار آن دلالت دارد. بعلاوه، در میان بسیاری از گروه های موجود نیز مباحثاتی در طرفداری از اهدافی مشابه درگرفته است. طبعا، مخالفت هم بوده است.

لازم است که بار دیگر اهداف و برنامه ی کار نشریه را تصریح کنیم.

سوسیالیزم و انقلاب به سازمان، گروه، یا گروه های خاصی تعلق ندارد. انتشار آن قدمی بود در ایجاد یک **نشریه سوسیالیستی که می باید ساختن حزب انقلابی را تدارک کند.** گرچه بخش عمده نیروهای تشکیل دهنده ی آن به گروه ها یا سازمان های مختلف بستگی داشته اند، ولیکن، نشریه ارگان جمع جبری آنان نیست. از این لحاظ، نشریه ای مستقل است. درعین حال، همه ی آنان، به این هدف باور دارند که می باید به سوی ایجاد گروهبندی جدیدی متکی بر اصولی روشن، برای انقلاب کارگری و دیکتاتوری پرولتاریا، رفت. به همین خاطر، دوره ای از بحث درباره برنامه و وظایف، و کار مشترک سیاسی و عملی می باید طی شود تا کنگره ی بنیاد سازمان جدید سوسیالیستهای انقلابی تشکیل شود. **سوسیالیزم و انقلاب**، ارگان تدارک چنین کنگره ای است. همه ی سوسیالیست های انقلابی می توانند از طریق آن در تدارک نظری، سیاسی و سازمانی حزب انقلابی سهیم شوند.

از اینرو، نشریه فقط هنگامی می تواند به این وظایف پاسخ گوید که همگی انقلابیان در آن درگیر شوند. از طریق جدیت در بحث، ارائه تجربه ها و گزارش ها، انتقاد و تحقیق، بردن آن در میان پایه های پیشرو طبقه ٔ کارگر، غیره.

سوسیالیزم و انقلاب هر مانع تشکیلاتی را برای طرح "مسائل انقلاب" کنار می زند. گرایش های پیشرو، در هرجا که هستند، می توانند مسائل خود را از طریق آن به بحث بگذارند. حتی آنان که مخالف همه یا برخی از اهداف آن نیستند، آن جا که قصد روشنگری دارند، صفحات آن را باز می بینند.

امروز اگر گروهی، پس از این همه تجربه، کماکان تصور کند که سازمان انقلابی طبقه کارگر ایران بطور مستقیم و براساس رشد خطی گروه خود او ایجاد خواهد شد، در عمل فقط خود را به مانعی در برابر آن مبدل کرده است. تجربه انقلاب نه فقط بی پایه بودن این ادعا که خطرات آن را نشان داد. هیچ گروهی نتوانسته است حمایت بخش تعیین کننده ای از پیشگام پرولتری را به خود جلب کند. و به رغم وجود گروه ها و محافلی که مدعی "سوسیالیزم" و "انقلاب" ند، به رغم آن که همگی پایه ریزی حزب انقلابی، کارگری و کمونیست را می پذیرند، باز تمایلات متضاد سیاسی و فکری هست و بروز می کند. چه به خاطر "مصالح" جاری باشد و چه به خاطر ناروشنی در اصول کار درهرجریانی، طبعا، افراد و محافل تغییر می کنند. آنچه باید تحکیم، استوار و ریشه دار گردد، خود جریان است: جریان سوسیالیزم انقلابی.

این "جریان"، نقطه عزیمت خود را فقدان پرنسیب قرار نداده است. پرنسیب آن **برش قطعی با "گذشته"**، دموکراسی خرده بورژوائی، است. مشخصه آن، **استراتژی انقلاب سوسیالیستی** است. و مبرم ترین وظیفه را **سازماندهی پیشگام کارگری** قرار داده است. این، به ناچار، نه تنها همه را در برنخواهد گرفت، که مبارزه ٔ سیاسی با بسیاری جریانات را در دستور کار قرار خواهد داد.

بدین خاطر، به عقب افتادگی موجود، یعنی پراکندگی، ضعف پایه های کارگری و گیجی سیاسی نمی باید تسلیم شد. نمی توان شرط هرفعالیت با نقشه ای را "بحث" دانست. حق حیات (و بحث) را از کسی نمی توان گرفت. لیکن، در اوضاع موجود باید تشخیص داد که از طریق **چه جریانی موفقیت** در انجام وظایف میسر است. تدقیق اصول این تشخیص، در مرکز بحث ما ست.

اگر کسانی هستند که، در مرحله حاضر، به برنامه ها و اهداف دیگری باور می دارند، و یا وظایف فوری را متفاوت از ما درک می کنند، از آن ها فقط می توان دعوت کرد که آن عقاید را به بحث علنی و سراسری بگذارند. به نوبه خود، صفحات نشریه به روی این گونه مباحثات باز است. ولی این، مغایر قصد نشریه برای ارائه خود به منزله یک نشریه سوسیالیستی نیست. ادعا نمی توان کرد که هم اکنون **سوسیالیزم و انقلاب** به ارگان واحد مروج و سازمانده پرولتاریای پیشرو مبدل شده است. می توان ادعا کرد که در این راه تلاش می کند. موفقیت به عمل بستگی دارد.

★

www.hks-iran.com

برای آن که روشن شود، نشریه به‌چه مسائلی می پردازد، طرحی از آن به‌دست می دهیم. نه‌بدین معنی که یکایک آن ها را خود پرداخته وکنار می نهیم. طرح کار، چارچوبی است ازمبارزهٔ نظری، روشنگری و انتقاد.

★

بخش اول : تئوری انقلابی . دربارهٔ علم سوسیالیزم، وجوانب آن : نقدایدئولوژی وتئوری شناخت، نقداقتصاد سیاسی وشناخت ساختاراقتصادی اجتماعی، ومسائل‌سوسیالیزم وانقلاب. مسائلی چون "دوران" حاضر، استراتژی وتاکتیک انقلابی، برنامه، تئوری‌های سازماندهی، جوامع انتقالی بین الملل انقلابی، دولت، دوره‌بندی اقتصادی،سرمایه‌داری جهانی دردوره حاضر، تئوری‌های امپریالیزم،تئوری‌های عقب افتادگی، مسائل انقلاب ایران، غیره،ازجمله مباحث این بخش‌ند. بحث راجع به‌تئوری های گوناگون تحت‌عنوان "مارکسیزم" نیز.

بخش دوم : تحلیل سیاسی .تحلیل روابط نیروهای سیاسی نقش ومواضع گروه‌های اجتماعی : تحلیل اوضاع سیاسی جاری (داخلی وبین‌المللی)،بررسی جنبش های اجتماعی (جنبش کارگری، دهقانی، جوانان، زنان، غیره)، بررسی احزاب. ازجمله،وضع فعلی جمهوری اسلامی، جنگ ایران‌وعراق، بحران اقتصادی، اپوزیسیون بورژوائی،"بحران چپ"، مسالهٔ ملی، غیره. ازجمله، اوضاع سیاسی بین المللی، احزاب‌چپ (درجهان)، انقلابات، غیره. اخبار،گزارش‌ها، وحتی بریده‌هائی ازجرایدمختلف درباره این موضوعات می تواند مفید باشد.

بخش سوم : تاریخ . آشنائی با تحولات تاریخی، آشنائی تاریخی با موضوعات فعلی : تاریخ اقتصادی، سیاسی و اجتماعی ایران (وسایرملل)، اشکال ومراحل مبارزهٔ طبقاتی، تاریخ احزاب‌سیاسی، سیرافکاروغیره. به‌طور مشخص‌تر، جنبش های بابیه ومشروطیت، افکارسوسیال دموکراسی در ایران، شکل گیری حزب‌کمونیست، جنبش های جنگل و خیابانی وپسیان، کودتاها، جنگ ها، نهضت‌های کارگری و دهقانی، ویا،چگونگی نفوذسرمایه‌داری جهانی درایران، تحولات‌صنعتی و اجتماعی، . . ترجمه یاارائهٔ اسنادنیز به کارخواهد آمد.

بخش چهارم : گزارش وبررسی . معرفی تحولات درونی‌جنبش چپ، انتشار اسناد ومدارک جاری : مسائل تئوریک،سیاسی وحتی سازمانی گروهای موجود درزمره‌مسائل خصوصی نیستند. اطلاع ازآن ها، لازمهٔ درک درست ازچگونگی‌فعالیت‌در دورهٔ حاضراست. ازهمه دعوت می شود که‌برای علنی‌ساختن کلیهٔ مسائل جنبش چپ شرکت‌کنند : درس‌های آن رابازگویند، بحث‌های درونی آن را همگانی کنند، تجربیات وعملکردهای آن را دربط باگروه‌های اجتماعی معرفی کنند.

بخش پنجم : آرشیو . جمع آوری وانتشار اسنادتاریخی جنبش‌کارگری (داخلی وبین المللی) : این امر برای تکمیل مباحث‌نظری، سیاسی وتاریخی لازم‌است. همچنین،اسناد دیگری که می توانند دربررسی های علمی مفید باشند. انتشارآنان، نقدوبررسی شان، به‌طور منظم،می‌بایددنبال شود.

بخش ششم : ادبیات و هنر . ارائهٔ کارهای ادبی، معرفی آثارهنری، بحث‌دربارهٔ تحولات‌دراین زمینه : رابطهٔ ادبیات وهنربا ایدئولوژی ودانش ازجمله مسائل حال است، دلایل اعتلاء یاانحطاط فرهنگی درزمانه‌های مختلف، نقدادبی وبررسی فعالیت‌های فرهنگی، وغیره.

بخش هفتم : مسائل و مباحثات . این بخش رابویژه از آن رودرنظرداریم که مسائل مربوط به‌راه‌یابی جنبش چپ دراوضاع‌کنونی‌را به‌بحث‌آزاد همهٔ نیروهاوافراد بگذاریم. اگر انتقاد، پیشنهاد یانظری مشخص‌هست، کتمان نگردد. اگر به‌برنامه واهداف‌ما، ویانحوهٔ کار، انتقاد هست، پوشیده نماند. اگر سئوال یاشبهه‌ای‌هست،پاسخ بیابد.

★

این طرح کلی کاراست. مسلماکسانی دراین یاآن زمینه کارمی کنند. می توان ارتباط آنان راکه درزمینهٔ معین وواحدی کارمی کنند، تسهیل کرد. همکاری درپیشبرداین طرح، مسئولیتی است درمقابل همهٔ ما.

www.hks-iran.com